

Kvietimas pas carą

Ričardas Kalytis

Maskvos didysis kuni-
gaikštis Ivanas IV, už palan-
kumą Lietuvai nusiaubęs
Pskovą ir Novgorodą, pa-
siskelbė Rusijos caru. No-
rėdamas pasirodyti esąs ge-
ras caras, įvedė broliavimo-
si su liaudimi paprotį - kel-
davo pirus (puotas). Atjoja
pas bojariną kvieslys, žemai
lenkiasi, gražiai kviečia. Bo-
jarinas mielu noru nevyktų, bet pabandyk...

Ir štai, jie barzdoti, plačiais, ilgomis rankovėmis kap-
tonais susirenka į caro palatą (rūmus). PATS - išdidus,
karališkais parėdais, prie jo kreivas, su raudonu kalpo-
ku juokdarys trinasi. Jam vienam galioja demokratija, jis
nesivaržydamas tauškia, carą diadžia Vania vadina (o sa-
ko, Rusijoje niekada demokratijos nebuvo). Diadžia Va-
nia supliauška delnais, chlopcai įridena bačką, perpjau-
na pusiau ir atvožia. Pilnoji pusė - gėrimui, antroji - ...,

mat piras bus ilgas, o palatą užrakins. Caras persižegno-
ja, išgeria ir išeina. "Guliate!" Bojarinai lėtai, nedrąsiai
pradeda, vėliau įsismagina. Prasideda kalbos, ginčai, peš-
tynės, vieni kitiems barzdas rauna ... Caras nuo viškų
patenkintas stebi: "Gerai, liaudis linksminasi". Kai boja-
rinai pavargę suvirsta pakampiais, užmiega, caras išži-
džia: "Gadai, aš juos sukviečiau linksmintis, o jie išpam-
pę miega. A nu ka, chlopcai, pakvieskite dėdę Mišlą!"
Chlopcai atidaro šonines duris ir įleidžia mešką. Ta kaip-
mat prikelia svetelius, ima jiems šonus lamdyti. Caras
nuo viškų gėrėdamasis reginiu leipsta iš juoko. Jeigu
bojarinui pasiseka sveikam iš vaišių grįžti, jis iš dėkingu-
mo cerkvėj žvakę žibina. Neitų bojarinas į pirą, bet žino:
yra pas carą toks amatininkas "zaplečnych del master",
kuris turi platų kirvį ir kaladę ...

Nebeliko carų. Paskutinįjį su visa gimine ir tarnais
sieros rūgštyje ištirpdino. Tačiau paprotys kviestis sve-
čius išliko. Nors daug kas pakito, kiti sako, jog ir Rusija
nebe ta. Seniai išnyko galvų kapojimo meistrai, juos pa-
keitė ČK, GPU, KGB, MVD, OMON (su "karštomis širdi-
mis, šaltu protu ir švariomis rankomis"). Svečiams dabar
niekas nebegresia; nei palatą rakins, nei mešką paleis.

Gal svečiai priims kvietimus? Reikia juk pagerbti didingą
Rusijos praeitį ir padėkoti už visus mūsų laisvinimus.

1863 m. sukilimo atgarsiai

▶ ir tvirtą būdą rodo ir kitas epizodas iš 1863 m. sukilimo laikų. Kleto jau-
nesnysis brolis Severinas dalyvavo mūšyje netoli Panevėžiuo. Mūšiui
baigiantis ir maskoliams šukuojant apylinke, pasislėpęs netoliese esan-
čioje šieno kaugėje. Caro kareiviai ieškodami pasislėpusių sukilėlių tą
kaugę durtuvais badė ir Severiną sun-
kiai sužeidė į petį (iš užsilikusių mū-
sų atmintyje pasakojimų nėra visiš-
kai aišku, ar jis sužeistas pasislėpęs
šiene, ar slėpėsi jau sužeistas mūšy-
je). Kariuomenei pasitraukus, K.Ko-
revienė, persirengus prastais kaimie-
tės rūbais, paprastu valstiečių veži-
mu važiavo ieškoti sūnaus į mūšio
lauką. Atradusi paslėpę jį vežime po
šieną ar šiaudais. Grįžtant sutiko ka-
zokų patrulį, kuris ją sulaukė, tardė
ir ietimis badydami tikrino, ar veži-
me nėra paslėpto sukilėlio. Severi-
nas gal būtų papildomai tomis ietimis
buvęs sužeistas, bet neišsidavė ir ka-
zokai juos paleido. Motina laimin-
gai sūnų parsivežusi, paslėpusi ir iš-
gydžiusi. Jis vėliau vedęs, turėjęs vai-
kų (jo anūkė, rodos, dar yra gyva
Lenkijoje), bet visą gyvenimą dėl su-
žeisto peties nevaldęs vienos rankos.

Mūsų šeimoje Konstancijos Ciš-
kevičiūtės-Korevienės, turėjusios 16
vaikų, atminimas buvo visada labai
gerbiamas. Ji laikyta net didesnė did-
vyre, negu jos pasiūsti į sukilimą, ko-
voję, žuvę ar nukentėję sūnūs.

Sukrėtimas Ukrainoje

Atkelta iš 7 p.

Dniepropetrovsko) mačiau kaip iš li-
goninės į kapus vežė latvius bei šil-
tinės išguldytus bolševikų bataliono
karius. Tada ten karstai, dėl didelio
jų stygiaus, buvo naudojami tik la-
vonų pervežimui iki kapų duobių.

Lenino paveldas palietė ir mano
šeimą. Šiltinė 1919 m. pakirto mano
tėvo gyvybę. Prieš tai choleros epi-
demija atėmė gyvybę mano dviem
sesutėm ir broliukui. Tokie mano tie-
sioginiai ryšiai su Ukraina... Ukrai-
niečius dažnai amerikiečiams prista-
tydavau kaip sovietų pavergtą 40-ties
milijonų tautą, o ne "etnikus", kaip
buvo sovietų simpatikų bandoma Va-
karuose pristatyti SSRS, tuo lyginant
ją su JAV, kur atvykėlių tautybės va-
dinamos etnikais. Todėl pabrėžda-
vau, kad ir lietuviai SSRS yra pavergti
tauta, o Sovietų Sąjungoje tarp ki-
tų tautybių iš tikrųjų rusai yra "ma-
žuma".

Aišku, kad ir čia minėti faktai pri-
sideda prie to, kad akis prikausto Uk-
rainos krizė. Ypač, kai ji sukelia ir
kitų pasaulinių krizių bei politinių
vingrių prisiminimą.

Nepatikimi veikėjai

Per Ukrainos krizę Lietuva ir pre-
zidentas Valdas Adamkus atsidūrė
pasaulinės politikos akiratyje. Tuo
galime džiaugtis. Tačiau tuo metu ne-
sigirdėjo išpėjimų, jog tai gali būti

ne visai taip, kaip atrodo, nes prezi-
dentas Kučma nėra asmuo, kurs mie-
lai padarytų nemalonumą Kremliaus
raudoniesiems. Todėl lieka vietos įta-
rimui, kad Lietuvos ir Lenkijos vado-
vai naudojami kaip priedanga ko-
kiam nors suktam Maskvos ėjimui.
Politikoje, kurioje galimas kandida-
tų nuodijimas, reikia visko tikėtis. Jei
reikalai, migloms prasisklaidžius, pa-
sirodys blogi, kaltę galima bus su-
versti ant lietuvių ir lenkų.

Prezidentas Kučma yra pigi pre-
kė. Kaip esu rašęs, net JAV "liberali-
nė" spauda teigė, jog filantropu va-
dinamas, tarptautinių finansų mani-
puliavimu pralobęs, globalistas Džor-
džas Sorošas Kučmai nupirko Ukrai-
nos prezidentūrą. Sunku abejoti, kad
į tą rinką nebūtų paleisti ir Maskvos
pinigai. Ypač, kai ten priedu maišosi
ES atstovas radikalus socialistas So-
lanas, kuris tarp JAV dešiniųjų jau se-
niai buvo vadinamas Europos bol-
ševiku.

Būtų gaila, jei lietuviai būtų išna-
doti kieno nors niekingiems tikslams
atsiekti, nes jau nuo Atgimimo die-
nų ukrainiečiai gerbė lietuvius už ko-
vos pavyzdį ir už pagalbą juos spau-
da aprūpinant. Ne be pagrindo tuo
metu Floridoje sutiktas, savo seserį
ten lankęs, apyjaunis ukrainietis pa-
garbiai spaudė mano, kaip lietuvio,
ranką sakydamas: "My smotrim na
Litvu kak na Boga" (Mes į Lietuvą žiū-
rime kaip į Dievą).